ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2017/1789

ze dne 25. září 2017,

kterým se zrušuje rozhodnutí 2009/415/ES o existenci nadměrného schodku v Řecku

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 126 odst. 12 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rada dne 27. dubna 2009 na základě doporučení Komise svým rozhodnutím 2009/415/ES ([1]) v souladu s čl. 104 odst. 6 Smlouvy o založení Evropského společenství rozhodla, že v Řecku existuje nadměrný schodek. Rada shledala, že schodek veřejných financí dosáhl v roce 2007 výše 3,5 % HDP, a překročil tak referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě, přičemž se odhadovalo, že v roce 2008 dosáhne 3,6 % HDP (bez jednorázových opatření nebo 3,4 % HDP včetně jednorázových opatření). Projekce schodku veřejných financí na rok 2009 činila 4,4 % HDP (3,7 % včetně jednorázových příjmů). Hrubý veřejný dluh dosáhl v roce 2007 výše 94,8 % HDP a v roce 2008 94,6 % HDP, což výrazně převyšovalo referenční hodnotu 60 % HDP stanovenou ve Smlouvě. Podle průběžné prognózy útvarů Komise z ledna 2009 se poměr veřejného dluhu k HDP měl dále zvyšovat na 96,3 % v roce 2009 a 98,5 % HDP v roce následujícím.

(2) Dne 27. dubna 2009 vydala Rada na základě doporučení Komise v souladu s čl. 104 odst. 7 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 3 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ([2]) Řecku doporučení, aby nejpozději do roku 2010 nadměrný schodek odstranilo, tedy aby věrohodným a udržitelným způsobem snížilo schodek veřejných financí pod 3 % HDP. Za tím účelem Rada stanovila řecké vládě lhůtu k přijetí účinných opatření do 27. října 2009.

(3) Dne 30. listopadu 2009 Rada v souladu s čl. 126 odst. 8 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) shledala, že Řecko účinná opatření nepřijalo; dne 16. února 2010 proto Rada na základě doporučení Komise v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU Řecko vyzvala, aby přijalo opatření k nápravě nadměrného schodku nejpozději do roku 2012. Rada rovněž stanovila, že účinná opatření mají být přijata do 15. května 2010.

(4) Kvůli velmi závažnému zhoršení finanční situace řecké vlády se členské státy, jejichž měnou je euro, v roce 2010 na žádost Řecka rozhodly poskytnout Řecku stabilizační podporu s cílem zajistit finanční stabilitu eurozóny jako celku, ve spojení s mnohostrannou pomocí ze strany Mezinárodního měnového fondu. Od března 2012 má podpora poskytovaná členskými státy, jejichž měnou je euro, formu úvěru z Evropského nástroje finanční stability.

(5) Dne 10. května 2010 přijala Rada rozhodnutí 2010/320/EU ([3]) určené Řecku podle čl. 126 odst. 9 a článku 136 Smlouvy o fungování EU s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvala Řecko, aby přijalo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku nejpozději roku 2014.

([1]) Rozhodnutí Rady 2009/415/ES ze dne 27. dubna 2009 o existenci nadměrného schodku v Řecku (Úř. věst. L 135, 30.5.2009, s. 21).
([2]) Nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6).
([3]) Rozhodnutí Rady 2010/320/EU ze dne 10. května 2010 určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 145, 11.6.2010, s. 6).

(6) Rozhodnutí 2010/320/EU bylo několikrát podstatně změněno. Dne 12. července 2011 bylo přepracováno prostřednictvím rozhodnutí Rady 2011/734/EU ([1]). Uvedené rozhodnutí bylo následně v období od 8. listopadu 2011 do prosince 2012 několikrát významně změněno ([2]).

(7) Dne 8. července 2015 Řecko požádalo o finanční pomoc ve formě tříletého úvěru z Evropského mechanismu stability (ESM) a dne 12. července 2015 bylo v zásadě dosaženo dohody o poskytnutí úvěru Řecku ve výši až 86 miliard EUR.

(8) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ([3]), a zejména s ohledem na článek 7 uvedeného nařízení, má členský stát, který žádá o finanční pomoc z ESM, vypracovat makroekonomický ozdravný program (dále jen „program"), který podléhá schválení Radou. Tento program by měl zajistit přijetí souboru reforem potřebných ke zlepšení udržitelnosti veřejných financí a regulačního prostředí.

(9) Program vypracovaný Řeckem byl schválen prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2015/1411 ([4]). Dne 19. srpna 2015 bylo mezi Komisí jednající jménem ESM a řeckými orgány podepsáno Memorandum o porozumění o zvláštních podmínkách hospodářské politiky.

(10) Dne 19. srpna 2015 přijala Rada na základě doporučení Komise rozhodnutí (EU) 2015/1410 ([5]) podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU a vyzvala Řecko, aby přijalo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku nejpozději roku 2017.

(11) V souladu s čl. 10 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 472/2013 bylo Řecko osvobozeno od povinnosti podávat samostatné zprávy v rámci postupu při nadměrném schodku a podávalo je v rámci programu.

(12) V červnu 2016 Řecko úspěšně dokončilo první přezkum programu. Dne 15. června 2017 Euroskupina uvítala, že Řecko provedlo opatření nutná pro druhý přezkum a připravilo podmínky pro ukončení tohoto přezkumu. Na zasedáních Euroskupiny ve dnech 24. května 2016 a 15. června 2017 byla blíže objasněna opatření, která budou v případě potřeby přijata k zajištění udržitelnosti řeckého dluhu po úspěšném ukončení programu.

(13) Podle článku 4 Protokolu č. 12 o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování EU, poskytuje údaje pro provedení postupu při nadměrném schodku Komise. V rámci uplatňování uvedeného protokolu mají členské státy oznamovat údaje o výši schodku veřejných financí a veřejného dluhu a další související proměnné dvakrát ročně, a to před 1. dubnem a 1. říjnem, v souladu s článkem 3 nařízení Rady (ES) č. 479/2009 ([6]).

(14) Rada přijímá rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o existenci nadměrného schodku na základě oznámených údajů. Rozhodnutí o existenci nadměrného schodku by mělo být navíc zrušeno pouze tehdy, pokud z prognóz Komise vyplývá, že v horizontu prognózy schodek nepřekročí referenční hodnotu 3 % HDP uvedenou ve Smlouvě ([7]).

([1]) Rozhodnutí Rady 2011/734/EU ze dne 12. července 2011 určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 296, 15.11.2011, s. 38).

([2]) Rozhodnutí Rady 2011/791/EU ze dne 8. listopadu 2011, kterým se mění rozhodnutí Rady 2011/734/EU určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 320, 3.12.2011, s. 28), rozhodnutí Rady 2012/211/EU ze dne 13. března 2012, kterým se mění rozhodnutí Rady 2011/734/EU určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 113, 25.4.2012, s. 8), rozhodnutí Rady 2013/6/EU ze dne 4. prosince 2012, kterým se mění rozhodnutí 2011/734/EU určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 4, 9.1.2013, s. 40).

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi (Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1).

([4]) Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2015/1411 ze dne 19. srpna 2015, kterým se schvaluje makroekonomický ozdravný program pro Řecko (Úř. věst. L 219, 20.8.2015, s. 12). Prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/1411 bylo znovu vyhlášeno ve všech úředních jazycích v Úř. věst. L 91, 7.4.2016, s. 27.

([5]) Rozhodnutí Rady (EU) 2015/1410 ze dne 19. srpna 2015, kterým se Řecko vyzývá, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 219, 20.8.2015, s. 8). Rozhodnutí (EU) 2015/1410 bylo znovu vyhlášeno ve všech úředních jazycích v Úř. věst. L 91, 7.4.2016, s. 18.

([6]) Nařízení Rady (ES) č. 479/2009 ze dne 25. května 2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství (Úř. věst. L 145, 10.6.2009, s. 1).

([7]) V souladu s „Technickými podmínkami provádění Paktu o stabilitě a růstu a obecnými zásadami pro formu a obsah programů stability a konvergenčních programů", které dne 15. května 2017 schválil Hospodářský a finanční výbor. Viz: http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9344-2017-INIT/en/pdf.

(15) Podle údajů poskytnutých Komisí (Eurostatem) v souladu s článkem 14 nařízení (ES) č. 479/2009 na základě údajů oznámených Řeckem v dubnu 2017, podle prvního přezkumu programu a podle prognózy Komise z jara 2017 jsou oprávněné následující závěry:

— Od roku 2009, kdy schodek dosáhl svého maxima 15,1 % HDP, se saldo veřejných financí trvale zlepšuje, přičemž schodek klesl až na 5,9 % HDP v roce 2015 (3,2 % HDP bez čistého dopadu veřejných opatření na podporu finančního sektoru dle záznamů Eurostatu) a nakonec skončil přebytkem 0,7 % HDP v roce 2016 ([1]). Snížení schodku bylo dosaženo v podstatě rovnoměrně omezováním výdajů a konsolidací příjmů vládního sektoru.

— Zohlední-li se balík fiskálních opatření přijatý v rámci prvního přezkumu, který by měl do roku 2018 zajistit příjmy ve výši 3 % HDP, a opatření dohodnutá při druhém přezkumu, jejichž cílem je částečně kompenzovat rozpočtové důsledky celostátního zavedení systému dávek sociální solidarity, očekává Komise ve své prognóze z jara 2017 schodek ve výši 1,2 % HDP v roce 2017 a za předpokladu nezměněné politiky přebytek ve výši 0,6 % HDP v roce 2018. Opatření nastíněná ve střednědobé fiskální strategii na období 2018–2021, kterou řecké orgány přijaly v květnu 2017 po datu uzávěrky prognózy Komise z jara 2017, by měla zlepšit plánované fiskální výsledky v roce 2018 i ve střednědobém horizontu. V horizontu prognózy má tedy schodek zůstat pod referenční hodnotou 3 % HDP uvedenou ve Smlouvě.

— V důsledku vysokých rozpočtových schodků, klesajícího nominálního HDP a finanční podpory bankovnímu sektoru a přes výraznou restrukturalizaci dluhu v roce 2012 vzrostl poměr řeckého veřejného dluhu k HDP ze 109,4 % v roce 2008 ([2]) na 179,0 % v roce 2016. Poměr řeckého dluhu k HDP vzrostl ze 177,4 % v roce 2015 na 179,0 % v roce 2016 zejména z toho důvodu, že fiskální přebytek v roce 2016 byl zčásti využit na vytvoření potřebné hotovostní rezervy. Zmíněný nárůst souvisel rovněž s nadále pozitivní vnitřní dynamikou dluhu v důsledku úhrady nedoplatků, které nebyly v souladu se statistickými pravidly do veřejného dluhu zahrnuty. Poměr dluhu k HDP by v roce 2017 měl zůstat víceméně stabilní, jelikož program umořování nedoplatků pokračuje. V roce 2018 by se však měl snížit na 174,6 % HDP vlivem fiskálního přebytku a příznivých cyklických podmínek.

(16) Na základě fiskálních výsledků Řecka za rok 2016, které Komise (Eurostat) zveřejnila v dubnu 2017, a na základě prognózy Komise z jara 2017 splňuje Řecko podmínky pro to, aby Rada zrušila své rozhodnutí o existenci nadměrného schodku v Řecku. Zároveň byly předmětem diskuze na zasedání Euroskupiny, které se konalo 15. června 2017, další otázky, které jsou relevantní pro doporučení Komise, aby Rada zrušila rozhodnutí o existenci nadměrného schodku v Řecku, včetně střednědobého fiskálního vývoje.

(17) Počínaje rokem 2017, což je rok následující po odstranění nadměrného schodku, podléhá Řecko preventivní složce Paktu o stabilitě a růstu a bude nadále sledováno v rámci programu na období do poloviny roku 2018. Poté by mělo přiměřeným tempem postupovat k dosažení svého střednědobého rozpočtového cíle, včetně dodržení výdajového kritéria a kritéria dluhu v souladu s čl. 2 odst. 1a nařízení (ES) č. 1467/97.

(18) V souladu s čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU se má rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku zrušit, byl-li podle názoru Rady nadměrný schodek v dotyčném členském státě napraven.

(19) Podle názoru Rady byl nadměrný schodek v Řecku napraven, a rozhodnutí 2009/415/ES by proto mělo být zrušeno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Z celkového hodnocení vyplývá, že nadměrný schodek v Řecku byl napraven.

([1]) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem činilo primární saldo veřejných financí v roce 2016 3,9 % HDP. Podle definice uvedené v programu činilo primární saldo 4,2 % HDP. Definice stanovená v programu nezahrnuje jednorázové náklady na rekapitalizaci bank, výdaje spojené s migrací bez převodů z Unie, převody týkající se rozhodnutí členských států, jejichž měnou je euro, pokud jde o příjmy národních centrálních bank eurozóny (rovnocenné výnosům na základě programu pro trhy s cennými papíry (SMP) a dohody o čistých finančních aktivech (ANFA)) a část výnosů z privatizace; zahrnuje však změnu stavu neuhrazených nezpracovaných případů vrácení daně.

([2]) Poměr dluhu k HDP v roce 2008 byl revidován z původně zveřejněné hodnoty 94,6 % HDP směrem nahoru kvůli statistickým opravám, které se týkaly jak veřejného dluhu, tak HDP.

Článek 2

Rozhodnutí 2009/415/ES se zrušuje.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Řecké republice.

V Bruselu dne 25. září 2017.

Za Radu
předseda
M. MAASIKAS